

T.C.
HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/34987 6K 28

Sayı :Z-19809844-610-4459692
Konu :7/34987 Esas Sayılı Soru Önergesi

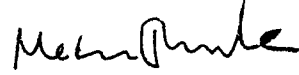
25/12/2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 21/10/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1720765 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ekinde alınan Edirne Milletvekili Sayın Prof. Dr. Mehmet AKALIN'a ait yazılı soru önergesine ilişkin olarak, Bakanlığımız tarafından hazırlanan cevap metni ektedir.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Mehmet ŞİMŞEK
Bakan

Ek: Önerge Cevabı

7/34987 Esas Sayılı Soru Önergesine İlişkin Olarak Hazine ve Maliye Bakanlığı Cevap Metni

Sayın Prof. Dr. Mehmet AKALIN, öncelikle şahsıma yönelik olarak Bakanlığımıza sunduğunuz yazılı soru önergeniz için teşekkür ederim.

Kamu maliyemiz son 5 yılda dünya ekonomilerini etkilemiş salgın, bölgesel ve küresel gerginlikler ve deprem felaketiyle yüzleşmiş olmakla birlikte, tüm bu maliyetlere rağmen kamu maliyesi göstergeleri sürdürülebilir seviyede tutulmuştur. Bu çerçevede, 2026-2028 dönemini kapsayan Orta Vadeli Programda merkezi yönetim bütçe açığı ile faiz dışı dengenin milli gelire oranı 2025 yılı için sırasıyla yüzde -3,6 ve yüzde -0,3 iken 2026 yılı için sırasıyla yüzde -3,5 ve yüzde 0 olarak ilan edilmiş olup, bütçe açığının milli gelire oranını sürdürülebilir seviyede tutma ve faiz dışı fazla hedefi bu Programda da devam etmektedir.

Diğer taraftan, uyguladığımız programın nihai hedefi sürdürülebilir, yüksek ve kapsayıcı büyüme ile kalıcı refah artışı sağlamaktır. Bunun ön koşulu fiyat istikrarının tesisidir. Program sayesinde dezenflasyon sürecinde önemli ilerleme kaydedilmiş, yıllık enflasyon 2025 yılı Kasım ayında geçen yıl Mayıs ayındaki zirvesine göre 44,4 puan azalarak yüzde 31,07 gerçekleşmiştir.

Bunun yanı sıra, 2024 yılında istihdam yaklaşık 1 milyon kişi artarak 32,6 milyon kişiye ulaşmış ve işsizlik oranı 2012 yılından bu yana en düşük seviyesi olan yüzde 8,6'ya gerilemiştir. İstihdamda sağlanan iyileşmede, kapsayıcı büyüme hedefi doğrultusunda kadınların ve gençlerin istihdamını artırmaya yönelik politikalar da etkili olmuştur.

Nitekim, genç istihdamını teşvik etmek amacıyla işletmelere sosyal güvenlik primi desteği sağlanmaktadır. Ayrıca Kredi Garanti Fonu ve KOSGEB aracılığıyla gençlere girişimcilik destekleri sağlanmakta ve finansmana erişimleri kolaylaştırılmaktadır.

Ayrıca dezenflasyon sürecinden etkilenen sektörlerde üretim ve istihdamın korunması ve desteklenmesi amacıyla çalışmalar sürdürülmektedir. Bu kapsamda, imalat sektörüne yönelik SGK prim teşviki 2026 yılsonuna kadar 5 puan olarak uygulanmaya devam edecektir. İşverenlere sağlanan asgari ücret desteği 2025 yılı başında 700 TL'den 1.000 TL'ye yükseltilmiştir.

"İstihdamı Koruma Destek Programı" ile tekstil, giyim, deri ve mobilya gibi belirli imalat sektörlerinde istihdamını koruyan işletmelere, KOSGEB aracılığıyla 12 ay boyunca çalışan başına 2.500 TL prim desteği sağlanmaktadır. Ayrıca Yeni Yatırım Teşvik Sistemi kapsamındaki istihdam teşvikleri daha yüksek oranlarla ve daha uzun süreyle uygulanmaktadır.

Önümüzdeki dönemde de işgücü piyasasında ihtiyaç duyulan beceri ve yetkinlikleri artıracak, eğitim istihdam bağlantısını güçlendirecek mesleki eğitim programlarının geliştirilmesine, yeşil ve dijital dönüşüm sürecine uyum sağlanmasına ve özellikle gençler ve kadınlar için esnek çalışma modellerinin yaygınlaştırılmasına yönelik uygulamalara devam edilecektir.

Diğer taraftan, vergide adaleti güçlendirmek için son yıllarda birçok düzenleme yapılmıştır. Bu kapsamda; kurumlar vergisi oranı 5 puan artırılmış, Yap-İşlet-Devret ve Kamu Özel İşbirliği projelerinden elde edilen kazançlar ile banka ve finans kurumları için kurumlar vergisi oranı 10 puan yükseltilmiştir. Yurt içi asgari kurumlar vergisi uygulaması yürürlüğe konularak, indirim ve istisnalar düşülmeden önceki kurum kazançları üzerinden yüzde 10 oranında asgari vergi alınması sağlanmıştır. Çok uluslu şirketlere yönelik küresel asgari kurumlar vergisi uygulaması başlatılmıştır. Serbest bölgelerde faaliyette bulunan işletmelere sağlanan kazanç istisnası, yalnızca ihracat gelirleri ile sınırlandırılmıştır. Kur korumalı mevduat hesaplarına tanınan kurumlar vergisi istisnası kaldırılmış, mevduat ve menkul kıymet gelirlerine yönelik gelir vergisi stopaj oranları ile kar payı stopaj oranları artırılmıştır. Ayrıca, şirketlerin taşınmaz satışlarında yüzde 50 olarak uygulanan kazanç istisnası ile yatırım fonlarından elde ettikleri kazançlara uygulanan istisna kaldırılmış, iştirak hissesi satış kazancı istisnası yüzde 50'ye düşürülmüştür.

Ayrıca, 1/1/2022 tarihinden itibaren asgari ücret vergi dışı bırakılmış, asgari ücretin üzerinde ücret alanlarda ise asgari ücretin gelir vergisi matrahına isabet eden tutar gelir vergisinden, brüt asgari ücrete isabet eden tutar damga vergisinden istisna edilmiştir. Gelir vergisi tarifesinin en alt dilimindeki vergi oranı ise yüzde 22'den yüzde 15'e indirilmiş, en üst dilimindeki vergi oranı ise yüzde 35'den yüzde 40'a çıkarılmıştır.

Basit usulde vergilendirilen mükelleflerin kazançları 2021 yılından itibaren gelir vergisinden istisna edilmiş, çiftçilere yapılan destek ödemelerinden gelir vergisi kesintisi kaldırılmıştır. Yem ve gübre teslimlerinden KDV alınmaması sağlanmıştır.

Bununla birlikte, eğitim, sağlık, giyim, turizm, yeme içme hizmetleri ile meskenlerde kullanılan elektrikte, tarımsal sulama sistemleri ile bazı tarımsal makinalarda tarımsal abonelere yapılan elektrik teslimlerinde indirimli KDV oranı uygulanmaktadır. Gıda ürünlerinde, sosyal konut teslimlerinde ise yüzde 1 oranında KDV uygulanmaktadır.

Diğer taraftan, genç girişimcilerin üretim ve istihdama katılmalarını desteklemek amacıyla ticari, zirai veya mesleki faaliyeti nedeniyle adlarına ilk defa gelir vergisi mükellefiyeti tesis edilen yirmi dokuz yaşını doldurmamış tam mükellef gerçek kişilerin,

faaliyete başladıkları takvim yılından itibaren üç vergilendirme dönemi boyunca elde ettikleri bu kazançlarının 193 sayılı Kanunun 103'üncü maddesinde yazılı tarifenin ikinci diliminde yer alan tutara kadar olan kısmı gelir vergisinden istisna edilmiştir.

Öte yandan, 2025 yılında kamu görevlilerinin ve memur emeklilerinin aylıklarında yüzde 28,91 oranında, SSK ve Bağ-Kur emeklilerinin aylıklarında yüzde 35,05 oranında, asgari ücrette de sene başından geçerli yüzde 30,01 oranında artış yapılmıştır. Ayrıca, 2025 yılı Ocak ayı ödeme döneminden geçerli olmak üzere 14.469 TL'ye yükseltilecek en düşük emekli aylığı 2025 yılı Temmuz ayı ödeme döneminden geçerli olmak üzere 16.881 TL'ye yükseltilecektir. Tüm bu artışlarla birlikte, 2002 Aralık ayından bugüne aile yardımı dâhil en düşük memur maaşında reel olarak yüzde 228 oranında, en düşük emekli aylığında reel olarak yüzde 554 oranında ve asgari ücrette reel olarak yüzde 206 oranında artış sağlanmıştır.

Bununla birlikte, konut arzını artırmak, deprem nedeniyle azalan konut stokunu telafi etmek ve vatandaşların konut edinimini kolaylaştırmak amacıyla politikalar uygulanmaktadır. Sosyal konut hamlesi kapsamında 2023-28 döneminde 500 bin sosyal konut, 1 milyon konutluk arsa ve 50 bin işyerine yönelik çalışmalar devam etmektedir. Bunlara ilaveten, dar gelirli vatandaşlar için TOKİ ilk kez İstanbul'da kiralık konut uygulamasını hayata geçirecektir.

Bunun yanı sıra, Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), Resmi İstatistik Programı kapsamında yayınlamakta olduğu tüm istatistiklerde olduğu gibi, Tüketici Fiyat Endeksi'ni (TÜFE) de uluslararası norm ve standartlar doğrultusunda, Avrupa İstatistikleri Uygulama Esaslarının bütününe dikkate alarak hesaplamakta ve yayınlamaktadır. Bu kapsamda yayımlanan uygulama sonuçları, yerli ve yabancı kurum ve kuruluşlardaki uzmanların değerlendirmelerine açıktır.

Diğer taraftan, önergede bahsi geçen hususlara ilişkin açıklamalara; "https://www.tuik.gov.tr/Kurumsal/Kamuoyu_Bilgilendirme" adresinden erişilebilmektedir.

Soru önergesinde bahsi geçen diğer hususlar ise, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı ile Gençlik ve Spor Bakanlığı uhdesinde bulunmaktadır.